



ET KREATIVT KLONDIKE

KLONDIKE ER EN BERØMT OG BERYGTET DEL AF WESTERN-UNIVERSET. ET UNIVERS, DER – NOK NOGET OVERRASKENDE – UDGØR OMDREJNINGSPUNKTET FOR *TEATERKONCERT BEACH BOYS* PÅ AARHUS TEATER. APPETIZE HAR SPURGT ET PAR AF KONCERTENS MEDVIRKENDE SKUESPILLERE, BJARNE HENRIKSEN OG MARTIN GREIS, HVAD GUNSLINGERS OG BEACH BOYS EGENTLIG HAR MED HINANDEN AT GØRE.

tekst HANNE HEDETOFT | foto DAVID BERING



fakta

BJARNE HENRIKSEN
FØDT i 1959 i den østfynske landsby Såderup
BOPEL i landsbyen Nyrup mellem Holbæk og Ringsted sammen med kæresten og deres to teenagebørn.
UDDANNELSE korrespondent i engelsk og spansk, før han blev optaget og uddannet på Statens Teaterskole i årene 1986-90.
STØRSTE OPLEVELSE SOM PUBLIKUMMER var på en teaterskoletur til Moskva omkring Glasnost i 1989/90. Her så han et stykke af Isaac Babel, der havde været forbudt at spille i 50 år, og ifølge Bjarne Henriksen blev røven spillet ud af bukserne, så lærerne flød. Og så glemmer han heller aldrig Bodil Udsen som Maria Callas.



noget californisk, de står som et ærkeamerikansk symbol, supplerer Martin Greis.

Et par gæve guldgravere

Martin Greis og Bjarne Henriksen er ikke mindst kendt for deres roller i henholdsvis *Krøniken* og *Forbrydelsen*, to af DR's store serie-succeser. APPETIZE møder Kaj Holgers barnebarn og Nanna Birk Larsens far på teatercafeen Cafe Hack, hvor de indfinder sig i direkte forlængelse af dagens prøver på forestillingen. Umiddelbart ligner de mere trætte guldgravere end et par funkende tv-stjerner. Det er de måske også – eller har i hvert fald været det under aprils prøveforløb, hvor det handlede om i fællesskab at grave kernen i forestillingen frem.

– Det er noget helt andet, end jeg har oplevet før. Vi har rigtig meget fysisk træning og bruger for eksempel de her flyvetræk, som man kender fra film som *Tiger på spring*, *drage i skjul* – det er helt stuntagtigt. Og samtidig øver vi så kor, sange og danse, fortæller Martin Greis.

– Ja, vi danser både linedance og motown – og bruger også en del tid på hele kostume-siden. Vi har de her helt exceptionelle kostumer, der fylder meget i opsætningen, siger Bjarne Henriksen.

Det lyder anstrengende – og det er hårdt, bekræfter både Greis og Henriksen. De er enige om, at presset er ens for alle og oplever ikke nogen forskel i deres tilgang til arbejdet, selvom Bjarne Henriksen er mere garvet end "den unge komet", som Martin Greis er blevet kaldt.

– Vi har selvfølgelig vores forskelle, men her er vi alle i samme båd. Det er hårdt – og nyt – for alle, fastslår Bjarne Henriksen.

Sjovt er det nu også, understreger de begge, og et øjeblik kommer drengerøvene for alvor op i de to skuespillere:

– Ja, det er fedt, vi får lov at være "dudes" med pistoler, du ved, seksløbere og ... , får Bjarne Henriksen begejstret fortalt, før han afbrydes af en lige så begejstret Martin Greis:

– Ja, det er skide godt! Og ret sjovt. I det hele taget har vi grinet meget undervejs, og det bliver helt sikkert en god aften i teateret for publikum.

Skarplade skuespillere

"Sunny California", hvor man fortsat fejrer guldfieber-æraen som den arketyperiske grundlæggelse af selve staten, er foruden The Beach Boys også kendt for sin ufornemme og afslappede atmosfære. En atmosfære, der umiddelbart står godt til d'herre Henriksen og Greis. De synes ikke videre optagede af at skulle leve op til »

Legendariske John Wayne indtog Klondike i filmen af samme navn – og det var ifølge Disney her, Joachim von And som guldgraver grundlagde sin formue. Positivt formuleret gav Klondike plads til forskellighed og frihed fra det konforme. Men det var også et råt og brutalt miljø, så det kan umiddelbart være svært at se, hvordan det skulle hænge sammen med solrige Californien og The Beach Boys, der tilsyneladende altid surfede smilende rundt på en gylden overflade. Hvordan kobler man de to ret forskellige størrelser i en teaterkoncert?

» I DET HELE TAGET HAR VI GRINET MEGET UNDERVEJS, OG DET BLIVER HELT SIKKERT EN GOD AFTEN I TEATERET FOR PUBLIKUM.

Martin Greis

– Det må du ikke spørge om, griner Bjarne Henriksen – men fortsætter alligevel:

– Teaterkoncerten handler jo ikke om The Beach Boys. Men de er indbegrebet af noget californisk, og vi bruger deres sange til at fortælle en historie om det Californien, der fandtes for hundrede år siden – om Det Vilde Vesten og grundlæggelsen af USA.

– Instruktøren Nikolaj Cederholm fik netop til opgave at lave en musical, der omhandlede USA, om fundamentet for Amerika og det amerikanske. Og The Beach Boys er ikke bare indbegrebet af



» OM BEACH BOYS

MARTIN

Beach Boys har været lidt for ferske for mig, jeg var mere til Beatles, men jeg har da fået øjnene op for nogle kvaliteter ved Beach Boys gennem arbejdet med forestillingen. Og det er fedt at høre numrene i helt nye arrangementer og med en helt ny tilgangsvinkel.

BJARNE

Det er jo sådan en ting, man er flasket op med i sin barndom og ungdom, det har været en del af ens univers. Men det var ikke noget, jeg dyrkede på den måde, selvom jeg selvfølgelig – som alle andre – kunne synge med på Good Vibrations.

Announce 16



fakta

MARTIN GREIS

FØDT 1980 og opvokset i Brobyværk på Sydfyn.

BOPÆL Frederiksbjerg i Århus og i Istedgade i København.

UDDANNELSE Statens Teaterskole 2000-2004. Spiller løbende i en række bands, blandt andet Amadant Lee, der har udgivet en EP.

STØRSTE OPLEVELSE SOM PUBLIKUMMER var på Volksbühne Berlin, hvor man spillede Meine Schneekönigin af Frank Castorf – et stykke inspireret af H.C. Andersen men kørt fuldstændig ud i det absurde. Hele scenografien blev smadret, og der var alt fra geder til nøgne mænd og forargede publikummer på scenen.

– Teaterkoncerten kan fortælle et moderne, dansk publikum noget om tilblivelsen af USA, noget om, hvad landet bygger på. Det er relevant, fordi USA er så stor en del af vores samfund – alt, hvad de gør, har indflydelse på os. Og lige nu er USA ikke ligefrem en skinnede diamant i mine øjne – faktisk er jeg tilbøjelig til at mene, at de dummer sig gang på gang, fastslår Martin Greis for et øjeblik efter at tilføje:

– Og nej, det betyder overhovedet ikke, at selve stykket er politisk!

– Men som skuespiller er man jo også borger i det her land og har ret til at have en mening om tingene, supplerer Bjarne Henriksen i forlængelse af Martins utvetydige USA-kommentar.

Generelt er det nu mere lystige replikker, der fyger om ørerne på APPETIZES udsendte, der indimellem næsten føler sig som skydeskive på en herrens mark – et sted i Det Vilde Vesten.

– Om vi har fået et andet forhold til Beach Boys' tekster under arbejdet med forestillingen? Ja, vi har lært dem udenad, siger Bjarne Henriksen med et skævt smil, mens Martin Greis tager over og grinende fortæller, hvordan bandet Amadant Lee, som han er en del af, er opkaldt efter pissoiret under Cafe Hack. D'herrer Henriksen og Greis tager hverken sig selv eller den udsendte overmåde højtideligt.

Mulighedernes land

Amadant Lee udgav for 1½ år siden en EP med fire numre, og Martin Greis har gennem tiden gjort sig i indtil flere rockbands. Også Bjarne Henriksen har prøvet det med at synge fra scenen før. Han har blandt andet medvirket i flere revyer, og så var han kirkesanger i et højmessekor i Nyborg i første halvdel af firserne. Desuden har begge naturligvis haft sang og musik på teaterskolen. Og det er først og fremmest skuespillet, der er omdrejningspunktet for de to. Men hvorfor valgte de hver især netop den vej?

– Jeg tror ikke, det har været nogen livsdrøm for mig at blive skuespiller – men jeg holdt mig alligevel altid til ved skoleforestillinger og sådan. Jeg er oprindelig uddannet korrespondent i engelsk og spansk, men jeg kunne ikke rigtig forestille mig at sidde på et kontor, så det fandt jeg ligesom ikke noget job i, ironiserer Bjarne Henriksen over sig selv.

Han kom ind på Statens Teaterskole som 27-årig i 1986 og har bl.a. slået sit navn fast med roller i film som *Kongekabale*, *Kinamand* og *Kunsten at græde i kor*. Han føler sig ikke sat i bås som skuespiller og mener, at det mere handler om nogle billeder, medierne skaber. »

dette eller hint image – og virker ikke det mindste bekymrede for, hvad andre måtte mene om dem. Med få undtagelser føler de sig begge fair behandlet af pressen. Faktisk bliver det hele en gang imellem for pænt:

– Nogle gange har man måske sagt noget, der var lidt barsk, men fordi det hele skal være så pænt, citeres det ikke. Det kan godt irriterer mig, siger Bjarne Henriksen, der i en sammenligning mellem Århus og Aalborg omtaler sidstnævnte som "Tyrens røvhul"; en frygtelig og meget uvenlig by.

» JEG TROR IKKE, DET HAR VÆRET NOGEN LIVSDRØM FOR MIG AT BLIVE SKUESPILLER – MEN JEG HOLDT MIG ALLIGEVEL ALTID TIL VED SKOLEFORESTILLINGER OG SÅDAN.

Bjarne Henriksen

– Det var den i hvert fald på det tidspunkt, jeg boede der. Jeg tror, det var dengang, værftet lukkede, de var i hvert fald svært mørke af sind. Og det må du sgu godt skrive, jeg har sagt, fortsætter Bjarne Henriksen.

Heller ikke Martin Greis er bange for at lange en skarpladt holdning eller to over disken:

– Jeg spekulerer ikke over den slags og vælger det, jeg har lyst til. Og jeg har været svært heldig, jeg har fået lov at prøve at spille alting. Mild, aggressiv, ond, defensiv. Men selvfølgelig har man som skuespiller også selv en forpligtigelse til at kaste sig ud i noget nyt, hvor man ikke på forhånd ved, om man kan bunde, siger Bjarne Henriksen.

Både han og Martin Greis fremhæver udfordringer som et af fagets vigtigste omdrejningspunkter, og man fornemmer, at skuespillertjansen på en god dag er et mulighedsland på højde med Det Vilde Vesten.

– Jeg føler mig privilegeret ved at være på Aarhus Teater, ved at være på en arbejdsplads, hvor jeg den ene dag står og spiller Dostojevskijs *Idioten* og dagen efter står sammen med Bjarne og giver den gas i *Beach Boys* – som er noget helt andet! Jeg bliver mødt af udfordringer hver eneste dag, og det er jeg meget taknemlig for, siger Martin Greis.

denne her skæbnesvangre, tunge sorg. I begyndelsen var jeg faktisk lidt skræmt, men det viste sig paradoksalt nok at være livgivende at arbejde med døden. Selvom det nogle dage var sværere end andre at lægge det fra sig, når man kom hjem, siger Bjarne Henriksen og fortsætter et øjeblik efter:

– Men det hænger jo også sammen med, at man får lyst til at give sig 120 procent i den slags roller.

– Ja, man sparer ikke sig selv. *Kan* ikke spare sig selv, tilføjer Martin Greis, der ser rollen som Fyrst Mysjkin i Dostojevskij-klassikeren *Idioten* som sin største udfordring.

– Og så naturligvis rollen som Idas søn og Kaj Holgers barnebarn i *Krøniken*. Han var en spændende figur, fordi han stod på skuldrene af både sin far og Kaj Holger, men alligevel endte med at træffe sin egen beslutning, gøre op med fortiden og begynde på en frisk. Og så var det interessant at nå ud til et stort publikum, forklarer Martin Greis.

Annonce 19

» AT MÆRKE, AT FOLK GÅR OP I DET, MAN LAVER, ER JO EN STOR ANERKENDELSE.

Bjarne Henriksen



Han har altid godt kunnet lide det sociale aspekt ved faget og begyndte faktisk sin skuespillerkarriere allerede som 10-årig:

– Og så blev det altså dét – så havde jeg fokus ét sted, fastslår Martin Greis, der allerede som 18-årig blev optaget på Statens Teaterskole og dermed skrinlagde tanken om at blive selvstændig erhvervsdrivende. En tanke, der ellers også appellerede til den driftige, unge mand:

– Jeg havde faktisk lige etableret eget marketing- og reklamebureau – med min far som eneste kunde, griner Martin Greis.

Tough motherfuckers & fynske flanører

– Mange måtte sgu gå tværs over USA for at komme til The Promised Land og skabe sig en ny fremtid. Det var nogle tough motherfuckers, siger Martin Greis, der beundrer mennesker, som tør gøre en forskel – og stå ved det.

Også Bjarne Henriksen har en forkærlighed for sejtrækkerne, som han kalder dem:

– Dem, der holder ved – trods alt – og aldrig vælter helt, forklarer skuespilleren, hvis største jobmæssige udfordring på mange måder også var at betragte som et langt, sejt træk.

– Rollen som Theis Birk Larsen var en balancegang på kanten af

– At mærke, at folk går op i det, man laver, er jo en stor anerkendelse, siger Bjarne Henriksen.

Både han og kollegaen er født og opvokset på Fyn. Og svaret på, hvordan fynboer adskiller sig fra andre, falder prompte:

– Vi er bedre end alle andre, kommer det fra Bjarne Henriksen.

– Ja, så er der vel ikke meget mere at sige, tilføjer Martin Greis.

I et kort anfald af noget, der minder om seriøsitet, bliver de alligevel enige om at tilføje, at fynboer ofte også har en let tilgang til tingene og en god humor.

– Et spørgsmål fra pressen, jeg aldrig har fået, men gerne ville have? Hvad med: "Hvorfor er du så smuk?" Det spørgsmål ville jeg godt have haft, og svaret ville lyde, at det handler om indre skønhed. Og så naturligvis tonsvis af fynsk charme, gnækker Bjarne Henriksen.

Martin Greis ville til gengæld gerne have haft spørgsmålet: "Hvad vil du gøre med din pludselige Hollywood-succes?"

– Hvordan jeg så ville svare? Øhh ... "jo, jeg er glad for, at du stiller netop det spørgsmål, og min agent vil vende tilbage med et fyldestgørende svar en af dagene", griner Martin Greis.

Og så skilles APPETIZE og de fynske flanører efter en forrygende forestilling på Cafe Hack. ■